

#42. Kan impact investeren de stad veranderen?

Intro: "Dat soort zaken die kan je met impact ondernemers en ook dus impact investeerders veel makkelijker adresseren. Steden die zitten daar in dat opzicht met hun handen in het haar, want ze hebben niet meer de budgetten die ze in het verleden hadden."

Intro: "Welkom bij Money Matters. Een podcast over geld en impact waarin Social Finance je meeneemt door het landschap van impact investeren en je bijpraat over de impact economie."

Ruben: "Hi en leuk dat je luistert naar Money Matters. Mijn naam is Ruben Koekoek en vandaag met mij aan de virtuele tafel: Michel. Goemorgen."

Michel: "Hi Ruben, morning."

Ruben: "Je zit aan de keukentafel?"

Michel: "Nou dat is een groot woord, dat is een bureau en achter mij zit inderdaad de keuken. Dat is ongeveer ook het enige object in mijn huis wat er toe doet: mijn bureau. Andere mensen zien dat als eettafels, maar dat is gewoon een heel mooi groot bureau. Waar zit jij?"

Ruben: "Ik zit in het Koninklijk Instituut voor de Tropen waar we kantoor houden."

Michel: "Mooi gebouw."

Ruben: "Nee, prachtig. Alleen de stookkosten, dat is een probleem hier. Het is net zo groot als het Rijksmuseum. Dus de huur gaat wat omhoog. Het is een heel oud gebouw."

Michel: "Dat is natuurlijk ook nog gasgestookt, relatief vochtig, hoge plafonds."

Ruben: "Ja, hoge plafonds, maar omdat het een monument is, kan je ook heel moeilijk verduurzamende maatregelen treffen."

Michel: "Oh natuurlijk, dat is allemaal beperkt natuurlijk. Dat is wel echt spot-on qua vraagstuk. Hoe gaat je zo'n log van een systeem toch verduurzamen?"

Ruben: "Ja precies. Want we gaan niet onze energieproblemen oplossen. Maar waar we het wel over gaan hebben is ImpactFest van gisteravond. Dat is een festival georganiseerd door Impact City, van gemeente Den Haag. Daar komen alle sociaal ondernemers en impact investeerders vanuit heel Europa bij elkaar. En daar was ik ook. Dus daar wil ik het graag even met je over hebben. En dan wil ik vooral de vraag met jou beantwoorden: kan impact investeren de stad veranderen?"

Michel: "Ja, mooie vraag. En laten we dat doen. Ik ben benieuwd. Hoe was het gister?"

Ruben: "Het was eigenlijk best wel bijzonder. Ik ben een vaste gast daar en zeven jaar geleden was het een relatief klein evenement. Het is nu echt uitgegroeid tot 2.000 mensen in de Fokker Terminal. Het was zelfs al uitverkocht. En wat leuk is, het is eigenlijk een potpourri van mensen. Mensen komen overal vandaan. Heel veel mensen ken je niet. Maar je vindt ook wel de mensen met wie je veel gemeen hebt. En heel veel partijen gebruiken het ook om iets te presenteren of te lanceren. In de ochtend had de National Advisory Board van Impact Investing een sessie. Dus dat is een partij die impact investing in Nederland stimuleert. Misschien had je op de NOS gelezen, de Social Enterprise Monitor is uit. Dus sociaal ondernemers hebben weer laten zien dat ze groeien. Was heel interessant. En ik had zelf een sessie over resultaatfinanciering. Ik moet toch bij mijn leest blijven. Dus dat hadden we met City Deal Impact Ondernemen hadden we daar een sessie over."

Michel: "Ik zag het voorbij komen."

Ruben: "Heel veel verschillende sessies waren er. Maar de centrale vraag die ik eigenlijk met jou wil behandelen is dat impact investing, kan je daarmee echt je stad veranderen? En misschien voordat we daaraan beginnen, wil ik graag een fragmentje aan je laten horen. Ik sprak Coos Santing, programma manager Impact City voor de gemeente Den Haag. Dat is een van de grote krachten achter ImpactFest. En we vroegen Coos waarom de gemeente Den Haag hier zo op inzet."

Ruben: "En mijn vraag aan jou is: waarom is het voor de gemeente Den Haag zo belangrijk om impact investors aan te trekken bij de stad?"

Coos: "Dat is belangrijk omdat als de ondernemers echt door willen groeien, hebben ze toch uiteindelijk de financieringsbehoefte en dan is het belangrijk om verschillende vormen van financiering in je stad beschikbaar te hebben. En dat hebben impact investeerders, dus zowel de publieke kant, private kant, mix van financiering. En die waren vandaag ook allemaal hier in Den Haag. Die hebben zelf gepitched voor ondernemers. Dus we hebben het omgedraaid. Dat is gewoon cruciaal voor die ondernemingen om door te groeien."

Ruben: "Dus als ik het goed begrijp, pitched de impact investors hoe zij geld investeren? Hoe werkt zoiets?"

Coos: "Dus zij pitchen wanneer zij een partij impact ondernemers investeren: in welke sectoren, in welke fase, met wat voor type financiering ze dat doen. En normaal zijn het natuurlijk ook altijd ondernemers die moeten pitchen, maar nu moesten zij even zweten en op het podium staan. En het werd ook goed duidelijk wat voor type verschillen er zijn tussen investeerders. Dus dat is ook voor ondernemers heel handig om een keuze te maken. Dat is ook altijd heel belangrijk voor wie je kiest als financier."

Ruben: "En zoek je dan vooral ondernemers of investeerders die iets voor de gemeente Den Haag doen of zoek je ondernemers of investeerders die breder impact maken."

Coos: "Breder. Veel investeerders hebben een bredere investering scope dan alleen Den Haag. Natuurlijk hopen wij dat ook Haagse ondernemers hier direct van profiteren, maar

er waren ook heel veel ondernemers, honderd buitenlandse impact ondernemers uit heel de wereld. Dus absoluut niet alleen een Haags feestje alleen maar.”

Ruben: “Dankjewel, geniet van je succes.”

Coos: “Super. Bedankt Ruben.”

Ruben: “Dat was Coos. Want jij hebt ook veel te maken met impact investeerders. Je hebt zelf financiering opgehaald. Hadden dat ook reguliere investeerders kunnen zijn of was het een hele bewuste keuze?”

Michel: “Dat was een hele bewuste keuze. Dat is natuurlijk delicaat als je een aandeel uitgeeft en daar dan een partij instapt, een financier, dat is nogal wat. Dan ga je eigenlijk een huwelijk aan met elkaar. En je wil wel dat je op waarde niveau met elkaar hetzelfde kompas hebt. En vanuit die overweging was voor ons wel duidelijk dat we echt impact investeerders wilden. We hebben zowel Triodos Regeneratieve Money Centre, Triodos Bank maar ook ABN AMRO SIF, misschien wel een van de grootste impact investors van Nederland inmiddels. Voor ons was dat natuurlijk belangrijk dat ze de missie omarmen. Wat wij doen dat heeft heel duidelijk, tenminste wij beogen een taal voor impact uit te dragen. De wereld wil veranderen. Wij investeren de winst niet of wij geven de winst niet uit in dividend. We kopen daar geen grote kantoorpanden voor, maar we zetten dat in voor delen van een publieke taal of onderzoek en ontwikkeling naar de impact taal. Dat soort dingen, dat kan natuurlijk veel makkelijker als je echt impact investors hebt.”

Ruben: “En jullie zijn natuurlijk landelijk actief of wereldwijd. Maar zie jij ook kansen om echt in een stad impact te maken? Dus ik vroeg de vraag ook aan Coos, zoek je ondernemers en investeerders die echt een stad willen veranderen? Of wil je gewoon de sector impact investors naar je toetrekken. Zie jij ook kansen voor steden om echt lokaal het verschil te maken door dit soort investeerders aan te trekken?”

Michel: “Absoluut. Ik denk elke stad heeft zowel impact ondernemers als impact investeerders nodig om maatschappelijke problemen te adresseren. De stad daar komen veel maatschappelijke problemen samen. Of het nou gaat over armoede, ongelijkheid, ongezondheidsproblematiek, maar ook op de natuurkant, de klimaatbestendigheid, de klimaatvriendelijkheid, de biodiversiteit die in steden afneemt. Dat soort zaken kan je met impact ondernemers, dus ook impact investeerders veel makkelijker adresseren. Steden zitten daar in dat opzicht met hun handen in het haar, want ze hebben niet meer de budgetten die ze in het verleden hadden. Er wordt vanuit Den Haag terug geschaald wat er voor gemeentes beschikbaar is, dat is toch de belangrijkste pot van inkomsten. En ook de belasting inkomsten staan onder druk, omdat er gewoon heel veel op de schouders komt bij gemeentes als het gaat om de participatiewet of als het gaat over de ondersteuning voor mensen die zorgbehoevend zijn. Al dat soort dingen kom je niet uit als gemeente als je niet samen wilt werken met maatschappelijke ondernemers, impact ondernemers en dus ook het investeringsvehicle om die oplossingen op schaal te brengen, te kunnen initiëren. Dus het is van groot belang dat gemeentes, provincies op zoek gaan naar impact investeerders.”

Ruben: “En ik denk dat wat daar spannend aan is, want Coos die werkt voor de afdeling economie. En ik weet ook dat hij wel nauw samenwerkt met sociale zaken, maar wat

voor steden vaak lastig is, is om de ervaring en de samenwerking die je op dat vlak opdoet, om die over te hevelen naar alle departementen van zo'n gemeente. Dus als het gaat om natuur of woningbouw of jeugdzorg. En dat is wel een grote uitdaging."

Michel: "Ja, jij doet dat. Dat is jouw expertise natuurlijk vanuit de Impact Bonds. Jij kan misschien delen hoe je dat nou figeert en ook wat de oplossingen zijn. Zo'n impact Bond gaat er toch fundamenteel om dat publieke waarde borgstelling krijgt van de gemeente en dat impact investeerders daar zich voor willen inzetten."

Ruben: "Een Impact Bond is dus eigenlijk alternatief van een subsidie geven of een opdracht. Dus als je op basis van resultaat bijvoorbeeld met een sociaal ondernemer samenwerkt om jeugdwerkloosheid op te lossen en dan betaal je pas er succes is. En dan heb je vaak een investeerder nodig om dat gat te vullen en dat risico te dragen. Maar ik denk en wat jij goed aanstipt, is gemeentes hebben eigenlijk relatief heel weinig geld. Die kunnen niet zomaar lenen zoals het Rijk doet. Dus bijvoorbeeld met hun woningbouw opgave, want bijna alle steden hebben een enorme woningbouw opgave en moeten ook nog voor kwetsbare groepen bouwen en voor sociale woningbouw et cetera. Daar is enorm veel extern geld nodig. En ik denk wat je bij Impact City ziet, maar ook andere partijen die samenwerken met impact investeerders, wat je daar leert is: hoe kan je vanuit je rol als gemeente op een constructieve manier samenwerken met private partijen met investeerders? Vroeger was er heel erg het adagium van laten we zoveel mogelijk investeerders naar de stad trekken, want dat creëert banen en dat hebben we nodig om de stad uit het slop te trekken, is het nu een veel ingewikkelder spel, waarbij je moet kijken, wat zijn nou de doelen van de stad: op het gebied van woningbouw, biodiversiteit en welke partijen passen erbij? En onder welke voorwaarden kunnen we productief samenwerken om die problemen op te lossen?"

Michel: "Interessant. En kan je een voorbeeld noemen van zo'n succesvolle samenwerking waar dan een impact investor, gemeente en impact onderneming tot zo'n samenwerking zijn gekomen?"

Ruben: "Nou, ik kwam daar ook Bart Meijs tegen op het ImpactFest. En hij is de directeur van het Social Impact Fund Rotterdam. En wat dat precies inhoudt, dat hoor je in het volgende fragment."

Michel: "Alsof ik een bruggetje wilde bouwen."

Ruben: "Dat is niet doorzichtig hoor. Kom maar in, Bart."

Ruben: "En ik ben nog steeds op het ImpactFest, nu met Bart Meijs, onder andere directeur bij Social Impact Fund Rotterdam, wat doet het Social Impact Fonds Rotterdam, SIFR?"

Bart: "Het Social Impact Fonds Rotterdam investeert in sociale ondernemingen in Rotterdam, die impact maken in de stad en op drie belangrijke gebieden. Éen is werkgelegenheid creatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Twee is aan armoedebestrijding, waaronder schuldhulp. En drie is het creëren van inclusieve

duurzaamheid. En dat is echt investeren dus het geld gaat naar de bedrijven toe om impact te maken, maar moet uiteindelijk ook weer terug.”

Ruben: “En waarom heeft de stad Rotterdam, dus de gemeente met een paar partners besloten dit op te zetten? Wat kunnen jullie wat zij niet kunnen of andere partners in de stad?”

Bart: “Het Social Impact Fonds Rotterdam heeft eigenlijk als een van de weinige partijen in de stad het mandaat om te investeren. Dus een gemeente kan wel beleid aanpassen of subsidies geven, maar kan niet investeren. En sociale ondernemingen helaas nog maar is de praktijk dat reguliere investeerders of banken dat ook nog niet kunnen. En daar hebben wij als een van de weinige partijen in de stad het mandaat en door samen te werken met die gemeente, met Stichting VoorGoed, met filantropische instellingen in de stad, kunnen we samen veel meer. Dus we laten echt de verschillende kennisnetwerken, maar ook geldstromen samenwerken om een stad te maken waarin iedereen meetelt en iedereen kan werken.”

Ruben: “En je noemt Stichting VoorGoed, die doen meer het geefgedeelte. En het Social Impact Fonds Rotterdam investeert. Zijn er ook andere steden die dit doen of zijn er op termijn ook andere steden die dit gaan doen?”

Bart: “We zijn onder andere ook onderdeel van City Deal Impact Ondernemen. En we zien dat ook andere gemeenten met interesse kijken wat er in Rotterdam gebeurt. En we zijn ook continue naar onze eigen interventies aan het kijken of we daar een soort blauwdruk van kunnen maken die naar andere steden gebracht kan worden. Ik denk zeker dat dat kan. Heel belangrijk daarbij is om je te realiseren dat ook een gemeente in zo’n stad dan ook echt wel mee wilt bewegen en ook wel mee moet willen innoveren. Dat is wel een voorwaarde om met zo’n Social Impact Fonds succesvol te kunnen zijn.”

Ruben: “Dankjewel.”

Ruben: “Goed verhaal?”

Michel: “Ja natuurlijk, het is een goed verhaal. Het is nog wel interessant om te weten wat dan die concrete investeringen zijn. Hoe je bijvoorbeeld dan ziet dat sociale woningen worden opgeleverd vanuit een impact investingspropositie? Of andere van dat soort maatschappelijke opgaven.”

Ruben: “Volgens mij richten zij zich heel erg op sociale ondernemingen. Ik weet niet precies of het in hun portfolio zit, dat is bijvoorbeeld Heilige Boontjes, dat zijn ex-gedetineerde.”

Michel: “Heerlijke koffie heb je daar.”

Ruben: “Heerlijke koffie. Ze doen ook wel veel met resultaatfinanciering. Dus resultaatcontracten en hoe ze die ondernemers kunnen helpen om dat vooraf te financieren. Ze doen niet zoveel met vastgoed. En dat is ook echt wel een andere league, als je het hebt over getallen. Dan heeft een stad als Rotterdam echt miljarden voor nodig. En dat is

denk ik ook wel de uitdaging. Hoe ga je nou met al die verschillende vormen van kapitaal om in je stad? Filantropie, grote vastgoedpartijen. Grote institutionele investeerders en ook impact investeerders. En daar is volgens mij echt een wereld te winnen. Het Social Impact Fonds Rotterdam is daar volgens mij een mooi voorbeeld voor. Maar ook Impact City was heel bijzonder om te zien hoe zo'n ecosysteem van de grond komt en hoe succesvol dat is."

Michel: "Wat ik trouwens wel interessant vond, misschien een beetje een zijpaadje. Die tickets waren 45 euro. Dat is normaal gesproken in dit soort gelederen het tienvoudige. Dit is natuurlijk nog steeds veel geld, laten we daar niet ons op verkijken. Maar ik vond het ook wel mooi dat dit een keer niet zo'n corporate harnas was alleen al omdat die ticketprijzen alleen al honderden euro's kosten. Dat maakte het ook toegankelijk. Dat is misschien een beetje een plat punt. Maar ik merkte gewoon dat dat voor veel ondernemers gewoon een realiteit is van, moet je weer honderden euro's in de buideltas doen."

Ruben: "Eens. Voor studenten was het ook nog goedkoper. Ik heb gewoon netjes de normale prijs betaald. Maar je hebt gelijk. Bijvoorbeeld de GIIN in Amsterdam, dat was 1500 of 2000 euro."

Michel: "Ik snap het. Het is niet dat ik dat wil veroordelen. Het kost gewoon heel veel geld. En je geeft ook veel waarde in de doelgroep. Maar het is ook wel verfrissend juist als het gaat over lokale problematiek. Dat gaat vaak over participatie. Het gaat vaak over het betrekken van een doelgroep die ook financieel economisch is achtergesteld. Het is goed dat dat ook gewoon inclusief is. En dat bijvoorbeeld die tickets niet al te duur zijn. En er zullen ongetwijfeld zelfs gratis tickets weggegeven zijn voor mensen die het niet kunnen betalen."

Ruben: "Absoluut. Dus concluderend: kan impact investing de stad veranderen? Ja wat mij betreft niet impact investing zelf alleen. Maar die kunnen de voorloper zijn en het goede voorbeeld geven. Maar je hebt alle stromen van kapitaal nodig om echt het verschil te maken in de stad. Heb je er iets op aan te vullen?"

Michel: "Nee, niet. Maar ik denk dat we nu gewoon voor een ongekend grote transitie tijd, dat we daar nu midden inzitten, of nu eigenlijk aan de vooravond staan daarvan. Ik durf wel de stelling aan dat zonder impact ondernemers en impact investing kan de lokale economie en de lokale gemeenschap die uitdaging gewoon niet te lijf. Dus ik zie dat echt als een noodzakelijke voorwaarde."

Ruben: "Dankjewel. En we sluiten elke aflevering natuurlijk af met onze vaste rubriek: De Uitsmijter."

Ruben: "Wat moeten we vooral niet meer doen? Wat smijt Money Matters het liefst nu nog het raam uit?"

Michel: "Hele dure tickets voor impact investing social enterprise events."

Ruben: "Kijk, dat is goed om te horen."

Michel: "Daar ben ik zelf ook wel schuldig aan. Dus in dat opzicht kijk ik ook naar mezelf."

Ruben: "Ja, is het duur?"

Michel: "Bij ons is een impact opleiding, impact basic course wilt hebben, dan heb je voor 20 uur een cursus. Dan ben je wel bijna 2000 euro kwijt. Dus het is niet goedkoop voor mensen."

Ruben: "Maar als je wat minder geld hebt, maar je bent wel enorm gemotiveerd, dan kunnen ze vast wel bij je aankloppen."

Michel: "Absoluut. Ik zou nooit zeggen tegen iemand die echt wil, maar geen budget heeft nooit nee zeggen. Dus die is direct welkom."

Ruben: "Aflevering 35 gaat ook meer over hoe de stad om kan gaan met impact investeren. Dat is met Ellen Oetelmans. Dank Michel. Ook dank aan ABN AMRO en Oranje Fonds voor het mede mogelijk maken van deze podcast. Productie: Daniël van de Poppe van Spraakmaker Media. Redactie: Daphne Sprecher en Nina Berculo. En wil je niks missen? Abonneer je dan op Money Matters via iTunes, Spotify of een andere favoriete podcast apps. Of neem een kijkje op onze website www.socfin.nl. Tot de volgende keer!"